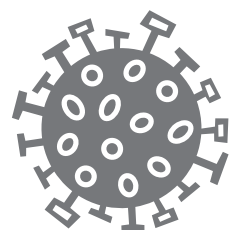
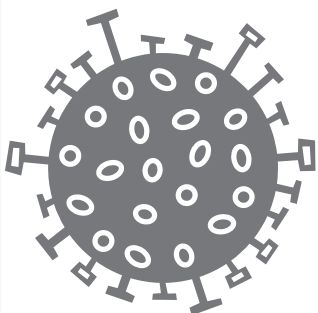

ИЗГРАЖДАНЕ НА УСТОЙЧИВОСТ: ПРЕПОРЪКИ НА WWF ЗА СПРАВЕДЛИВО И УСТОЙЧИВО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ СЛЕД COVID-19

Използване на Европейската зелена сделка за стимулиране на възстановяването и прехода на Европа към справедливо, устойчиво и ефективно използващо природните ресурси общество

Служба за европейска политика на Световния фонд за дивата природа (WWF)
7 април 2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

РЕЗЮМЕ	3
УВОД	9
1. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПЛАНОВЕ ЗА СПРАВЕДЛИВО И УСТОЙЧИВО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ	11
2. ПРОМЯНА В ПРАВИЛАТА НА ИГРАТА: ПРЕОСМИСЛЕНО РЕГУЛИРАНЕ ЗА ЗАСИЛВАНЕ НА УСТОЙЧИВОСТТА	19
3. ПО ОТНОШЕНИЕ НА РЕСУРСИТЕ: ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, КОИТО МОЖЕ ДА СЕ ИЗПОЛЗВАТ ЗА ПЛАНОВЕТЕ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА НИВО ЕС	26

РЕЗЮМЕ

Пандемията от Covid-19 и непосредственото ѝ здравословно, социално и икономическо въздействие изискват спешна реакция. В допълнение вече се разработват обществени пакети за възобновяване и стимулиране на икономиката, които изискват критично важни решения за това къде да се насочат значителните финансови потоци, по кои канали и с какви средства за постигане на най-добри резултати.

Лошо разработени планове за възстановяване в отговор на избухването на Covid-19 водят до риска от засилване на социалните неравенства и кризата в околната среда. Затова правителствата трябва да изготвят своите планове по начин, който помага да се преодолеят социалните неравенства и негативното въздействие върху климата и околната среда, с акцент върху необходимостта от подобряване на дългосрочната устойчивост, като в целия съюз се прилага последователен подход, ясно насочен към зелено, справедливо и устойчиво възстановяване.

WWF призовава ЕС и правителствата на страните членки да демонстрират лидерство и предвидливост, като продължат да следват и засилват траекторията към гъвкава, устойчива и справедлива икономика и общество, в съответствие с Европейската зелена сделка, Парижкото споразумение за климата, целите на биоразнообразието и целите за устойчиво развитие.

Европейската зелена сделка, както е зададена от Европейската комисия, предоставя на политиците основните принципи, които трябва да ръководят възстановяването на европейските икономики. Това се прави чрез определяне на стратегия, която има за цел да „превърне ЕС в справедливо и проспериращо общество, с модерна, ефективно използваща ресурсите и конкурентна икономика, където няма нетни емисии на парникови газове през 2050 г. и където икономическият растеж се отделя от използването на ресурси.“ Тази визия, основана на успешния, справедлив и приобщаващ преход, описва какво трябва да стане новото „нормално“ за Европа. Тя ще спомогне за гарантиране на дълготрайната устойчивост и просперитет на Европа в полза на хората и природата във и извън ЕС.

Настоящият документ излага препоръките на европейската мрежа на WWF към създателите на политики на европейско и национално равнище, за да се гарантират устойчиви планове за възстановяване след кризата с Covid-19 в съответствие с целите на Европейската зелена сделка, както и по-широки препоръки относно политиката за дългосрочен устойчив и справедлив преход на нашите икономики. Предлагат се конкретни финансови инструменти на равнище ЕС.

1. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПЛАНОВЕ ЗА СПРАВЕДЛИВО И УСТОЙЧИВО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Сега повече от всякога е важно икономическото възстановяване да се ръководи от целите на Европейската зелена сделка. Вместо да се върне към неустойчивите икономически, социални и екологични условия отпреди кризата, възстановяването след Covid-19 трябва да бъде насочено към изпълнение на визията за справедливо, устойчиво и ефективно използващо природните ресурси общество.

Затова е необходимо стимулиращите инвестиции да бъдат изразходвани в съответствие с европейските цели за опазване на околната среда и климата, като се гарантира следното:

Поне 50% от плановите за възстановяване да бъдат фокусирани върху екологично устойчиви дейности

Плановите за възстановяване трябва да са насочени към най-ефективните екологично устойчиви области и проекти. Разходът трябва да бъде съсредоточен върху проекти, които лесно и бързо могат да бъдат изпълнени; които осигуряват най-голяма заетост и мултиплициращ ефект; които подкрепят общностите и регионите в най-неблагоприятно положение; и които осигуряват най-широк спектър от икономически, социални и здравни ползи. Трябва да се прилага таксономията на ЕС, която определя дали дадени икономически дейности може да се считат за устойчиви за околната среда, за да се насочат финансовите потоци към подобни дейности. Тези сектори включват енергийна ефективност (особено в сградите), възобновяема енергия, електрификация на транспорта, развитие на батерийните технологии, устойчиво земеделие, мащабно възстановяване на деградирани екосистеми, производство на зелен водород и прилагане на неутрални по отношение на климата процеси в добива на основни материали като стомана, цимент и химикали.

Да не се подкрепят вредните за околната среда дейности

В съответствие с основополагащия принцип на Европейската зелена сделка „да не вреди“ плановите за възстановяване не трябва да поддържат вредни за околната среда дейности, които влошават настоящите и бъдещите кризи или блокират средства в силно замърсяваща инфраструктура за десетилетия напред. По-конкретно плановите за възстановяване не трябва да подкрепят вредни дейности като промишлеността на изкопаемите горива, ядрената енергия, летищната и автомобилната транспортна инфраструктура, депонирането и изгарянето на отпадъци и неустойчивия свръхулов на риба, аквакултурите и животновъдството. Други сектори трябва да бъдат подпомагани само ако спазват критериите на таксономията на ЕС.

Да се предоставят социални помощи чрез справедлив преход за всички

Основна цел на плановите за възстановяване трябва да бъде благоденствието на хората. Централна част от Европейската зелена сделка е Механизмът за справедлив преход, който включва социалната справедливост в мерките за реструктуриране на икономиките по устойчив начин. Ето защо тези принципи трябва да бъдат разширени, за да ръководят плановите за възстановяване. Всяка общност е засегната

от прехода към климатичен неутралитет. В допълнение кризата, причинена от Covid-19, изостря предизвикателствата пред регионите в процес на преход. Положителният и перспективен подход към възстановяването ще помогне на икономиките да се реструктурират за продължителен период от време, като смекчи и намали разходите за обществото.

Да се поддържат и укрепват съществуващите екологични стандарти и политики

Изключително важно е да не се отменя напредъкът през последните десетилетия в борбата с изменението на климата, замърсяването на въздуха и водата, загубата на биологично разнообразие и други предизвикателства, свързани с околната среда. Евантуални негативни промени само биха изострили и оскъпили настоящата криза в областта на климата и биоразнообразието, без особена полза като повишаване на международната конкурентоспособност или намаляване на административната тежест. Вместо да отменят екологичните стандарти, държавите членки на ЕС следва да продължат да се фокусират върху по-доброто прилагане на политиките на ЕС в областта на околната среда и върху съгласуваността на всички секторни политики.

Да се съобщават ползите от подобряването на цялостното екологично здраве

Измерването на успеха на мерките за възстановяване не трябва да се основава единствено на БВП и краткосрочно създаване на богатство. Следва да се оценява систематично екологичното въздействие на предприетите мерки, за да се избегнат нежелани последици върху бъдещата устойчивост и здравето на околната среда, в която живеем. Такъв анализ на въздействието ще гарантира, че пакетът от мерки за възстановяване е справедлив и устойчив, като подкрепя прехода на цялото общество към положително и устойчиво бъдеще. Това следва да бъде ясно съобщено, за да се засили обществената подкрепа за мерки, насочени към подобряване състоянието на околната среда.

Да се гарантира, че подкрепата на ЕС за трети страни се придържа към същите принципи

Пандемията от Covid-19 ще има дълбоки социални и икономически последици за развиващите се страни и страните в съседството с ЕС. ЕС трябва да предостави допълнителни ресурси за подпомагане на партньорските държави в борбата със здравната криза за незабавно облекчение на най-нуждаещите се хора и сектори. В допълнение ЕС трябва да приложи Европейската зелена сделка чрез международни партньорства, за да се справи ефективно със заплахите от изменението на климата и влошаването на околната среда.

2. ПРЕОСМИСЛЕНО РЕГУЛИРАНЕ ЗА ЗАСИЛВАНЕ НА УСТОЙЧИВОСТТА

Планове за икономическо възстановяване на Европа трябва да бъдат придружени от набор от политики за премахване на съществуващите пречки за максимално увеличаване на дългосрочното въздействие и стимулиране на производството и инвестициите от страна на частния сектор, за да се допълнят усилията на публичния сектор. Препоръките включват укрепване и прилагане на Европейската зелена сделка, постепенно премахване на вредните субсидии, реформиране на фискалните правила на ЕС и ускоряване на политиките за устойчиво финансиране. Освен това ще бъде важно да се гарантира, че всички политики на ЕС са в съответствие с екологичните и климатичните цели на Европейската зелена сделка.

Укрепване и прилагане на Европейската зелена сделка

Като неразделна част от възстановяването на ЕС трябва да се продължи навременното въвеждане и изпълнение на предложенията на Европейската зелена сделка, обявени през декември 2019 г.

Те включват: приемане на **Закон за климата**, като целта до 2030 г. е намаляване с поне 65% на вредните емисии; декарбонизация на енергоемките индустрии чрез **Индустриалната стратегия на ЕС**; приемане на **Стратегия за биологичното разнообразие**, която включва правно обвързващи цели; приемане на **Стратегия „от фермата до масата“**, насочена към прехода към устойчива система за храна и земеделие; нов **Закон за обезлесяването**, за да се гарантира, че продуктите на пазара на ЕС не са свързани с обезлесяването, деградацията на горите или унищожаването на екосистемите; отчитане на **устойчивата синя икономика** при прилагането на Европейската зелена сделка; определяне на заглавна цел за намаляване наполовина на материалния отпечатък на ЕС до 2030 г. в **Плана за действие за кръгова икономика на ЕС**; мобилизиране на допълнителни публични и частни средства за **финансиране на Европейската зелена сделка**; както и интегриране на Европейската зелена сделка в процеса на програмиране на **външния бюджет на ЕС и Инструмента за съседство, развитие и сътрудничество (ИСРС)**.

Прекратяване на субсидиите за изкопаеми горива и вредни за околната среда дейности; мащабиране на екологичната фискална реформа

Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) оценява общите субсидии за изкопаеми горива за ЕС на 39 млрд. евро за 2013 г., свързани най-вече с потреблението на нефт (25 млрд. евро). Настоящите много ниски цени на петрола предоставят уникална възможност на всички държави да прекратят тези субсидии, които са несъвместими с необходимостта от спешни действия в областта на климата.

Други вредни за околната среда субсидии също трябва да бъдат прекратени: по-специално в селското стопанство, водния сектор и риболова. Това трябва да важи и за проектобюджета на ЕС: разходите за климат следва да бъдат удвоени от 25% на 50% и да обхванат всички области на околната среда. Освен това е необходима фискална реформа в областта на околната среда, за да се прехвърли данъчното облагане от „добрите“ (труд, доходи) към „лошите“ области (замърсяване, изчерпване на ресурсите, енергийни и материални отпадъци) и свръхконсумацията.

Реформа на фискалните правила на ЕС за улесняване на публичните инвестиции в декарбонизация на икономиката

Пактът за стабилност и растеж на ЕС следва да бъде изменен отвъд краткосрочните фискални мерки, свързани с предизвиканата от Covid-19 криза, с цел реформиране на фискалните правила на процедурата за прекомерен дефицит. Клаузата за гъвкавост следва да бъде изменена, за да се изключат публичните инвестиции в декарбонизация на икономиката от изчисляването на националния дефицит или поне да имат благоприятен статут.

Ускоряване на политиките на ЕС за устойчиво финансиране

Предстоящият преглед на плана за действие на ЕС за устойчиво финансиране е основна възможност за смяна на предавките и ускоряване пренасочването на финансовите потоци към по-гъвкава и устойчива икономика. Приоритетите включват задължително стандартизирано отчитане на корпоративната устойчивост; законодателно предложение за надлежна проверка на правата на човека и околната среда; разширяване на устойчивата таксономия на ЕС до включване на неустойчива таксономия; гарантиране, че предпочитанията на инвеститорите на дребно за устойчивост се адресират по подходящ начин от финансовите съветници; както и включване на системни стрес тестове и инструменти за оценка и смекчаване на финансовите рискове, свързани с климата.

Устойчиви вериги за производство и доставка във и за ЕС

Икономиката на ЕС е силно зависима от стратегическия внос – и по този начин уязвима. Планът за действие на ЕС за кръгова икономика и индустриалната стратегия трябва да станат ключови двигатели за гарантиране на устойчиви вериги за доставки в и за ЕС. Чрез определянето на глобални стандарти ЕС може да създаде квалифициран достъп до вътрешния си пазар и да гарантира, че компаниите извън ЕС отговарят на неговите стандарти. В допълнение, той може също така да засили световната си позиция, като даде възможност на своите компании да се възползват от предимство на първа движеща сила на нови пазари.

Търговските споразумения трябва да бъдат напълно съобразени с международните споразумения, изискванията и целите за устойчивост, за да се избегнат отрицателни въздействия върху природата и хората.

Да се постави благосъстоянието на хората в основата на мерките срещу кризата

При незабавното реагиране в извънредни ситуации и по-дългосрочното възстановяване след кризата с Covid-19 благосъстоянието на хората трябва да бъде поставено на централно място, като се спазват изцяло принципите на върховенство на закона, демокрацията и основните права на човека. Трябва да се обърне специално внимание на онези хора в нашето общество, които са най-уязвими и които често са несъразмерно засегнати от екологични, социални и икономически фактори. Като част от своя справедлив и устойчив план за възстановяване ЕС трябва да приеме концепцията за „икономика на благоденствието“ и да приеме набор от действия, които ефективно прилагат целите за устойчиво развитие и гарантират подобряване на разработването на политики и управление на ЕС за насърчаване на устойчив преход.

3. ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, КОИТО МОЖЕ ДА СЕ ИЗПОЛЗВАТ ЗА ПЛАНОВЕТЕ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА НИВО ЕС

Този период на криза поставя солидарността на Европа на изпитание и е необходимо силно сътрудничество и взаимна подкрепа за преодоляване на здравните, икономическите и социалните последици от Covid-19. Същото важи и за кризата с климата и загубата на биоразнообразие, която може да бъде разрешена единствено със съвместни, а не едностранни, усилия. За посрещането на тези предизвикателства са необходими иновативни, дори „нестандартни“, финансови механизми.

В момента се обсъждат нови финансови инструменти на равнище ЕС за справяне с икономическата криза с Covid-19 и по-специално предложение на Европейската комисия за създаване на нов фонд за временна подкрепа за намаляване на рисковете от безработица; предложение на Европейската инвестиционна банка за общоевропейски гаранционен фонд; използването на Европейския механизъм за стабилност; както и така наречените „корона облигации“ (еврооблигации). Тъй като нито един финансов механизъм не е достатъчен за справяне с настоящата криза, трябва сериозно да се обсъдят всички варианти, за да се създаде ефективен „инструментарий“.

Всички нови инструменти трябва да бъдат структурирани и използвани в съответствие с Европейската зелена сделка и с изложените в настоящия документ принципи, като по този начин подкрепят борбата срещу измененията в климата и срива на екосистемите, за да се избегне следващата голяма криза и да се направят европейските общества и икономики по-устойчиви към бъдещи сътресения.

УВОД

Тъй като пандемията от Covid-19 продължава да се разпространява в Европа и света, хората се притесняват за собственото си здраве и здравето на своите близки, а също и за въздействието върху работата и поминъка им. В този период на криза е от първостепенно значение нашите лидери да дадат силен отговор, помагайки за облекчаване на несигурността, особено за най-уязвимите. Този отговор трябва да бъде насочен към непосредственото здравословно, социално и икономическо бедствие по начин, който осигурява на хората толкова необходимата стабилност и подобрява устойчивостта на нашите икономики, на нашите общества и на нашата планета. Всъщност, кризата с коронавируса разкри сериозен проблем с устойчивостта в съвременните общества и икономики и липсата на готовност за големи сътресения.

Правителствата вече предоставят спешна помощ за справяне със самата здравна криза и за гражданите и индустриите, които са засегнати от пандемията. В допълнение ще бъдат необходими спешни мерки, за да се избегнат фалити поради внезапния срив на икономиката – по-специално за малките и средните предприятия (МСП).

Също така трябва да се разработи пакет от мерки за стимулиране на икономиката. Изключително важно е тези значителни финансови потоци да бъдат насочени в правилната посока за постигане на максимален положителен ефект.

Лошо разработени планове за възстановяване в отговор на кризата, предизвикана от Covid-19, рискуват да изострят проблемите в околната среда и социалните неравенства. Особено важно е да се избягват инвестиции с дълготраен неустойчив и блокиращ ефект. Вместо това правителствата трябва да изготвят своите планове по начин, който спомага за справяне с климатичните промени и разрушаването на околната среда, социалните неравенства и необходимостта от подобряване на дългосрочната стабилност, като се прилага последователен подход в целия ЕС, с ясен стремеж към зелено, справедливо и устойчиво възстановяване.

На 26 март тази година Европейският съвет направи съвместно изявление, като подчерта необходимостта от „зелен преход“: *„Понастоящем на първо място е борбата с пандемията от коронавирус и непосредствените последици. Същевременно трябва да започнем да подготвяме необходимите мерки, за да се върнем към нормално функциониране на нашите общества и икономики с амбиция за **устойчив растеж, като интегрираме зеления преход** и дигиталната трансформация с всички поуки от настоящата криза.“*

По подобен начин Генералният секретар на ООН даде да се разбере, че трябва да се „възстановим по-добре“, а ОИСР заяви за кризата с Covid-19 и околната среда: *„Политическият отговор и мерките за стимулиране на възстановяването трябва да бъдат приведени в съответствие с амбициите за спаряване с изменението на климата, загубата на биоразнообразие и гарантирането на цялостна защита на околната среда.“*

Настоящият документ представя **препоръките на европейската мрежа на Световния фонд за дивата природа** към политиците на европейско и национално

1. ОИСР (2020 г.) От ограничаване до възстановяване: екологични отговори на пандемията от Covid-19, https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=126_126460-1tg1r2aowf&title=From-containment-to-recovery_Environmental-responses-to-the-Covid-19-pandemic.

равнище, за да се гарантират справедливи и устойчиви планове за възстановяване в съответствие с целите на Европейската зелена сделка. Той дава по-широки политически препоръки за дългосрочен устойчив и справедлив преход на нашите икономики и предлага финансовите инструменти, които да се използват на равнище ЕС.

Този брифинг е структуриран около три допълващи се принципа:

- Принцип 1. Осигуряване на справедливи и устойчиви планове за възстановяване: препоръки за планове за възстановяване от кризата с Covid19
- Принцип 2. Промяна в правилата на играта: по-широки препоръки за политиката по време на кризата с Covid-19
- Принцип 3. По отношение на ресурсите: финансови инструменти, които може да се използват за планове за възстановяване на ниво ЕС.

В действителност, след като бъдат разработени финансовите инструменти (Принцип 3), планове за възстановяване (Принцип 1) ще трябва да бъдат придружени от набор от политики (Принцип 2) за премахване на пречките, за максимално въздействие и стимулиране на производството и инвестициите от частния сектор.

В този брифинг ние се съсредоточаваме върху планове за възстановяване от кризата, предизвикана от Covid-19: те трябва да се разграничат от (1) спешната помощ в сектора на здравеопазването и (2) мерките за краткосрочна ликвидност, по-специално за МСП. Въпреки че в този документ използваме термина „планове за възстановяване“, той включва и всякакъв вид **държавна помощ**. По отношение на сроковете считаме, че подобни планове за възстановяване ще влязат в сила, когато се очаква кризата с коронавируса да намалее.

Призоваваме ЕС и правителствата на страните членки да демонстрират лидерство и предвидливост, като продължат да следват и засилват траекторията към гъвкава, устойчива и справедлива икономика и общество, в съответствие с Европейската зелена сделка, Парижкото споразумение за климата, целите на биоразнообразието и целите за устойчиво развитие.

Всъщност Европейската зелена сделка, както е определена от Европейската комисия², предоставя на създателите на политики основните принципи, които трябва да ръководят възстановяването на европейските икономики. Тя определя пътя, по който хората могат да бъдат поставени в центъра на всеки план за възстановяване. Това е стратегия, която има за цел да *„превърне ЕС в справедливо и проспериращо общество, с модерна икономика и ефективност на конкуренцията, при която няма нетни емисии на парникови газове през 2050 г. и където икономическият растеж се отделя от използването на природни ресурси“*. Стратегията също така цели *„защита, опазване и засилване на природния капитал на ЕС и защита на здравето и благополучието на гражданите от рискове и въздействия, свързани с околната среда“*.

Тази визия, основана на успешния, справедлив и приобщаващ преход, описва какво трябва да бъде „новото нормално“ за Европа. Тя ще гарантира дълготрайната устойчивост и просперитет на Европа в полза на хората и природата във и извън ЕС. Визията също така ще помогне на държавите членки да избегнат създаването на неефективни и понякога противоречиви планове за възстановяване.

2. Европейска комисия (2019 г.) Европейска зелена сделка. На разположение на: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/european-green-deal-communication_en.pdf.

1. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПЛАНОВЕ ЗА СПРАВЕДЛИВО И УСТОЙЧИВО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ

Вместо да се върне към неустойчивите икономически, социални и екологични условия отпреди кризата, възстановяването след Covid-19 трябва да бъде насочено към изпълнение на визията за справедливо, проспериращо и ресурсно ефективно общество, което благоприятства високата и сигурна заетост, отстранява съществуващите структурни неравенства и твърдо върви по пътя към климатичен неутралитет и възстановяването на природата. В действителност, дори преди кризата да удари, социалните и икономическите реалности в Европейския съюз съвсем не бяха розови, като нивата на безработица сред младите са неприемливо високи³, социалната закрила избледнява, стагнацията на производителността, намаляването на доходите и социалните неравенства се увеличават, съчетани с фискални и социални системи под повишен натиск.⁴ В допълнение, докато настъпващата екологична криза все повече се признаваше, европейският икономически модел продължи да създава неустойчив екологичен отпечатък, което противоречи на наложителността от спешния екологичен и климатичен преход.

На равнище ЕС признаването на това несъответствие между амбиция и реалност доведе до формулирането на Европейската зелена сделка, предложена от Европейската комисия. Сега е от съществено значение да се използват предложенията на Европейската зелена сделка за стимулиране на икономическото възстановяване, като се подкрепят икономически дейности, които ускоряват пътя на Европа към пълен климатичен неутралитет и възстановяване на природата. Това ще гарантира пълното постигане на целите на Европейската зелена сделка. Докато възобновяваме европейската икономика, Зелената сделка трябва да ни служи като компас – като ни показва пътя към модерно, справедливо, ресурсно ефективно и гъвкаво общество.

Тази първа част от брифинга предлага начини да се гарантира, че стимулиращите инвестиции се изразходват в съответствие с европейските цели за опазване на околната среда и климата, като по този начин се ускори екологичният преход по справедлив и приобщаващ начин.

1. Поне 50% от стойността на плановете за възстановяване да подпомогнат екологично устойчиви дейности, като се използва таксономията на ЕС

ОИСР препоръчва⁵ мерките за възстановяване да се използват за подобряване състоянието на околната среда, за да се засили устойчивостта на обществата и живота на земята. По-чистата среда ще има положително въздействие върху човешкото здраве; например намаляването на замърсяването на въздуха ще подобри здравето на уязвимите сегменти от градското население и може да ги направи по-издръжливи на рисковете за здравето.

3. Европейска комисия (2019 г.) Заетост на младите хора. На разположение на: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1036>.

4. Европейска инвестиционна банка (2018 г.) Неравенство в Европа. На разположение на: https://www.eib.org/attachments/efs/econ_inequality_in_europe_en.pdf.

5. ОИСР (2020 г.). От ограничаване до възстановяване: екологични отговори на пандемията от Covid-19. https://read.oecd-ilibrary.org/view/?ref=126_126460-1tg1r2aowf&title=From-containment-to-recovery_Environmental-responses-to-the-COVID-19-pandemic

Само 16% от плановете за стимулиране след финансовата криза през 2008-09 г. са насочени към околната среда. През 2020 г. летвата трябва да бъде много по-висока. Подобно на целите на Европейската инвестиционна банка и секцията за устойчива инфраструктура на регламента за InvestEU **най-малко 50% от пакетите от мерки за възстановяване трябва да имат благотворно влияние върху климата и околната среда**.

Планове за възстановяване трябва да са насочени към най-ефективните области и проекти. Разходът трябва да бъде съсредоточен върху проекти, които лесно и бързо могат да бъдат изпълнени: които имат най-голяма заетост и мултиплициращ ефект; които подкрепят общностите и регионите в най-неблагоприятно положение; и които осигуряват най-широк спектър от икономически, социални и здравни ползи.

Таксономията на ЕС⁶ определя дали икономическата дейност може да се счита за устойчива по отношение на околната среда. Това е изключително важен инструмент за пренасочването на финансовите потоци към дейности, водещи до устойчива европейска икономика. Графичните критерии вече са идентифицирани за благоприятни за климата икономически дейности от Техническата експертна група на Комисията по устойчиво финансиране⁷ и ще бъдат превърнати в делегиран акт до 31 декември 2020 г. За други екологични дейности делегираните актове ще бъдат приети една година по-късно.

Авиокомпаниите са особено засегнати от кризата с Covid-19. Въпреки че таксономията на ЕС не включва специфични препоръки за авиацията, тя препоръчва общ праг за превоз на пътници до 50 г CO₂/км, което на практика изключва въздушния пътнически транспорт до голяма степен⁸. Ако правителствата искат да предоставят финансова подкрепа на авиокомпаниите, тя трябва да се съсредоточи върху процесите на трансформация и при условие, че превозвачите използват само горива с ниско съдържание на въглерод и плащат данъци.

Определени са няколко критични сектора за декарбонизация на икономиката на ЕС и към тях трябва да бъдат насочени конкретни планове за възстановяване (включително НИРД). Те са в **съответствие с индустриалната стратегия на ЕС и новия план за действие на ЕС за кръгова икономика**⁹, които са част от Европейската зелена сделка:

- **Възможностите за междусекторна интензивна заетост в областта на енергийната ефективност и ефективността на ресурсите** трябва да бъдат значително засилени: те имат множество основни ползи като намаляване на потребителските сметки, намаляване на вноса и зависимостта в ЕС, подобряване на общественото здраве и подобряване на устойчивостта на обществата. Такъв е преди всичко случаят в **строителния сектор (енергийно преоборудване)** и носи голяма добавена полза по отношение на създаването на работни места: поставяне на изолация на домове и търговски сгради за подобряване на тяхната енергийна ефективност е трудоемко и може да осигури работни места във всички региони както в градските, така и в селските райони.
- **Голямото увеличаване на мащаба и разполагането на възобновяеми енергийни източници** (предимно фотоволтаици, както и вятърна енергия на

6. <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/12/18/sustainable-finance-eu-reaches-political-agreement-on-a-unified-eu-classification-system/>.

7. https://ec.europa.eu/info/publications/sustainable-finance-teg-taxonomy_en#200903.

8. Според данни за 2018 г., събрани от Международния съвет за чист транспорт (ICCT), интензивността на въглеродните полети е средно между 75-95 г CO₂ на километър за изплащане на приходи (RPK), като се увеличава до почти 160 г CO₂ за регионални полети под 500 км

9. <https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/>.

брега и в морето) е предпоставка за електрификация без въглерод и декарбонизация във всички сектори. Това върви паралелно с необходимото **развитие на мрежовата инфраструктура**.

- **Електрификация на транспорта, разработване на електрически батерии**, разполагане на електрически станции за зареждане на превозни средства. Търсенето на електрически превозни средства трябва да се поддържа паралелно, за да се увеличава търсенето и предлагането (например чрез гарантиране, че публичните администрации, както и фирмите, предоставящи коли под наем и услуги за фирмени автомобили, доставки на храни и онлайн пазаруване, преминават към електрическа мобилност). **Общественият транспорт** – транснационалната железопътна инфраструктура на ЕС и градският обществен транспорт – също е от решаващо значение и генерира трудова заетост.
- Развитие на **земеделие, щадящо климата и околната среда**, чрез насърчаване на агроекологични селскостопански практики (например биологично земеделие), които намаляват използването на агрохимикали, засилват улавянето на въглерод и защитават биоразнообразието на земеделските земи.
- **Масабно възстановяване на влошени екосистеми**, развитието на зелена инфраструктура в селските и градските среди и по-доброто управление на защитените територии, за да се увеличи устойчивостта към природни и здравни бедствия.¹⁰
- **Разполагане и модернизиране на инфраструктура и приложения за възобновяеми източници на водород (от вятърна и слънчева енергия)**, необходими за пълната декарбонизация на някои труднодостъпни сектори като добива и производството на основни материали, тежкия транспорт и авиацията. Търсенето на водород вероятно ще се увеличи, за да се постигне климатичен неутралитет, но използването му трябва да бъде насочено само към сектори, които не могат да бъдат електрифицирани.
- **Прилагане на неутрални за климата процеси в добива на основни материали като стомана, цимент и химикали**, за стимулиране на икономическото възстановяване и развитие на конкурентоспособна неутрална за климата тежка индустрия в Европа, което ще допринесе за цялостна декарбонизация на икономиката. Инвестициите в нови нисковъглеродни процеси трябва да бъдат стимулирани чрез предоставяне на инвестиционна подкрепа и чрез намаляване на риска чрез въглеродни договори за разлика в емисиите.

Важно е ЕС да последва публичния призив на повече от 30 търговски асоциации и бизнес федерации от европейските вериги за възобновяема енергия и енергийна ефективност в секторите на електроенергия, отопление, охлаждане, строителство и транспорт за „#EUGreenRecovery за рестартиране на Европа“.¹¹

10. Екосистемните услуги, предоставяни от Натура 2000, и свързаните с тях социално-икономически ползи възлизат на 200 млрд. до 300 млрд. евро годишно; 1.2–2.2 млрд. посетители за отдых генерират ползи на стойност 5-9 млрд. евро годишно; около 4,4 млн. работни места са пряко зависими от поддържането на здрави екосистеми, много от които в обектите на Натура 2000. Източник: [Европейска комисия \(2013 г.\) Икономическите ползи от мрежата Натура 2000](#)

11. <https://eurec.be/call-to-eu-leaders-eugreenrecovery-to-restart-europe/>.

2. Да не се подкрепят вредните за околната среда дейности: да се гарантира, че цялостните планове за възстановяване „не нанасят значителни вреди“

В съответствие с основополагащия принцип на Европейската зелена сделка „да не вреди“ планове за възстановяване не трябва да подкрепят вредни за околната среда дейности във или извън ЕС. Инвестициите, свързани с възстановяването, ще бъдат от решаващо значение за определяне на екологичния път за следващите няколко десетилетия, което от своя страна е от решаващо значение за глобалните усилия за избягване на опасните промени в климата и загубата на биологично разнообразие.

Доколкото се предоставя обществена подкрепа, тя трябва поне да не влошава настоящите и бъдещите кризи или да се блокира в силно замърсяваща инфраструктура, която ще съществува за десетилетия напред.

Таксономията на ЕС (вж. Предишния раздел) предоставя подходящи критерии, съобразени с принципа „без значителна вреда“, които изключват някои икономически сектори или дейности, които нанасят значителни поражения върху околната среда. Таксономията на ЕС трябва да се използва като основа и да се допълва по следния начин:

2.1. Планове за възстановяване не трябва да подкрепят следните икономически дейности:

- Нови добиви на въглища и нови проучвания, добив, транспортиране, съхранение или преработка на изкопаеми горива;
- Нови ядрени електроцентрали;
- Нова летищна инфраструктура;
- Нови магистрала;
- Ново депониране и изгаряне на отпадъци;
- Свърхулов (т.е. над определеното по научно издържана методология);
- Нови ресурсоемки аквакултури и промишлено животновъдство.

2.2. Планове за възстановяване трябва да подкрепят икономически дейности, които са изброени в таксономията на ЕС или отговарят на съответните критерии:

Например:

- Производство на енергия от изкопаеми горива;
- Автомобили, тежкотоварни превозни средства, вагони и кораби;
- Производство на желязо, стомана, алуминий и цимент;
- Селско стопанство;
- Горско стопанство;
- Производство на биомаса, биогаз или биогорива;
- ВЕЦ.

2.3. Да се направи изключение и да се предостави обществена подкрепа за:

- МСП, ако публичните средства са насочени към проекти, които значително намаляват отрицателното им въздействие върху околната среда, или към благоприятна за околната среда научноизследователска и развойна дейност.

- големи компании¹², ако публичните средства са насочени към проекти, които значително намаляват отрицателното им въздействие върху околната среда, или към благоприятна за околната среда научноизследователска и развойна дейност **и при ангажимент за пренасочване на бизнес модела в съответствие с Парижкото споразумение за климата и целите на биоразнообразието или при конкретни действия, идентифицирани в индустриалната стратегия или плана за действие на кръговата икономика.** Същественният корпоративен ангажимент за хармонизиране на бизнес модела с Парижкото споразумение конкретно означава:

1. Поставяне на цел за устойчивост в съответствие с целите, свързани с климата и околната среда, например цел за привеждане в съответствие с таксономията на ЕС¹³, научно обоснована цел¹⁴ или съответния еквивалент;
2. Публикуване на времево обвързан план за преход;
3. Годишно отчитане на напредъка спрямо целите.

Пакетите за възстановяване трябва да подкрепят устойчива диверсификация в регионите. Укрепването на индустриалните моноструктури в регионите би намалило бъдещата устойчивост към кризи – както се вижда от регионите, към които е насочен новият Механизъм за справедлив преход.

3. Да се поставят хората в основата на възстановяването: да се гарантира, че плановете осигуряват социални придобивки и устойчивост, като се основават на принципите за справедлив преход за всички

Основна цел на плановете за възстановяване трябва да бъде благоденствието на хората. Централна част от Европейската зелена сделка е Механизмът за справедлив преход, който ангажира общностите и включва всички в процеса. Това залага необходимостта от социална справедливост в мерките за реструктуриране на икономиките по устойчив начин. Неговите принципи могат да бъдат разширени и до ръководене на плановете за възстановяване:

- Първо, Механизмът за справедлив преход признава необходимостта от включване на всички заинтересовани страни при планиране на прехода в регионите. Правителствата трябва да вземат предвид нуждите и желанията на общностите, когато те излизат от кризата, прилагайки **принципа на партньорство** при разработването на плановете за възстановяване. Колкото по-рано участват общностите, гражданското общество и общинските заинтересовани страни, толкова по-бързо плановете за възстановяване могат да се оформят и толкова по-вероятно е те да изпълнят нуждите на цялото общество, а не само на отделни индивиди.
- Механизмът за справедлив преход също подчертава необходимостта от срокове в плановете за възстановяване. Като се обмисли как плановете за възстановяване ще се развият в средносрочен и дългосрочен план, как ще стимулират инвестициите и с какви социални и екологични последици, ще се зададе ясна посока на политиката

12. Т.е. над 250 служители, съответно с Директивата за счетоводството и Евростат.

13. По отношение на процент от годишните приходи, капиталовите разходи (CapEx) или оперативните разходи (OpEx), приведени в съответствие с таксономията на ЕС до определена дата.

14. <https://sciencebasedtargets.org/> 850 компании в световен мащаб вече са се ангажирали доброволно да приемат и прилагат базирана на научна методология цел за климата (изготвена от независими експерти) за привеждане в съответствие на техния бизнес модел с Парижкото споразумение в срок до 5-15 години.

и ще се създадат ясни пътни карти за реструктуриране на икономиките за по-устойчиво бъдеще и просперитет.

- **Последователността на политиката е ключова** за ефективно възстановяване. Това осигурява сигурност на инвеститорите за посоката на движение, така че е вероятно да се правят дългосрочни и значими инвестиции.

Механизмът за справедлив преход трябва да бъде в основата на процеса на възстановяване. Повече от всякога трябва да се подкрепят общностите в региони в преход, за да се гарантира истински напредък в бъдеще. Кризата, предизвикана от Covid-19, само изостря предизвикателствата, пред които са изправени регионите в процес на преход. Пакетът от мерки за възстановяване не трябва да забравя тези региони и хора и трябва да осигури достатъчно финансиране за подпомагане на справедлив и устойчив преход. Достатъчното финансиране на фонда за възстановяване ще бъде от решаващо значение за постигане на поставените социални и екологични цели.

В крайна сметка всяка общност е засегната от прехода към климатичен неутралитет, макар и в различен период от време. Положителният и перспективен подход към възстановяването ще помогне на икономиките да се реструктурират сега и за по-дълги периоди от време, като смекчи и ограничи разходите за обществото в процеса на прехода. Въпреки че могат да черпят вдъхновение от Механизма за справедлив преход за своите пакети от мерки за възстановяване, правителствата от ЕС не трябва да оставят устойчивото икономическо реструктуриране и възстановяване на най-уязвимите само на този механизъм. Всички политики, включително мерките за възстановяване, трябва да се движат в една и съща посока, или съществува реална опасност определени групи да бъдат изключени от процеса.

Поставянето на хората в основата на мерките за реакция означава систематична оценка на въздействието. Когато се предоставя публичната подкрепа на дадена компания, тя трябва да зависи от подкрепата на нейните служители за продължаване на заетостта, за намиране на нова работа и за осигуряване на достъп на всички работници и служители до услугите, от които се нуждаят. Както бе подчертано в предишния раздел, не трябва да се правят инвестиции в изкопаеми горива и всяка подкрепа за високо въглеродни компании следва да зависи от това дали се ангажират да приведат бизнес модела си в съответствие с целите за климата и дали се прилага мониторинг на изпълнението на поетите ангажименти.

4. Да се подкрепят и засилят съществуващите екологични стандарти и политики и да се изпълнят като част от плановете за възстановяване

Тази препоръка на ОИСР се основава на следния анализ: докато прилагат спешни мерки за справяне със здравните и икономическите последици от пандемията, ще бъде важно страните да не отменят политическия напредък от последните десетилетия в областта на екологията, за да не се оскъпява и затруднява борбата с измененията в климата, замърсяването на въздуха и водата, загубата на биологично разнообразие.

Очакват се безпрецедентни публични инвестиции в икономиката. Не е целесъобразно да се отслаби или отложи прилагането на мерките за опазване на околната среда: парите на данъкоплатците трябва да бъдат инвестирани по начин, който е екологичен и който съответства на изразените от мнозинството граждани на ЕС предпочитания.

Освен това няма доказателства, че административните разходи по политиката в областта на околната среда оказват значително влияние върху международната конкурентоспособност. В повечето сектори разходите за регулиране на околната среда са по-малко от 1,5% от производствените разходи, като се запазват или намаляват с

течение на времето. Екологичната политика представлява по-малко от 1% от общите административни разходи на европейското законодателство¹⁵.

Същевременно държавите членки на ЕС следва да продължат – като част от националното програмиране на фондовете, да дават приоритет на мерките за изпълнение на европейските политики в областта на околната среда. Основните законодателни документи за природата като Директивите за птиците и местообитанията, Рамковата директива за морската стратегия и Рамковата директива за водите (РДВ) трябва да се прилагат по-ефективно. След текущата проверка на годността Европейската комисия и държавите членки трябва да стигнат до заключението, че РДВ е подходяща за целта и значително да подобрят прилагането и съгласуваността на цялото законодателство, което се отнася за опазване и подобряване на биоразнообразието и екосистемите.

И накрая, съгласуваността с дългосрочните цели на политиката, включително тези, свързани с климата и околната среда, също ще изпрати ясен сигнал към инвеститорите за бъдещите политически рамки и посока на действие и ще улесни устойчивите инвестиции, като ускори възстановяването и направи процеса на планиране още по-надежден. Отмяната на подобни дългосрочни цели на политиката би поставило инвеститорите, местните политици и общностите в извънредно трудно положение, което ще се отрази неблагоприятно на трудовата заетост и цялостното благополучие на населението.

5. Систематично да се оценяват и да се съобщават ясно ползите от подобряването на общото екологично здраве на обществата

Тази препоръка е отправена от ОИСР. Прозрачен и пълен преглед на въздействието на стимулиращите мерки върху околната среда би ги направил значително по-последователни, без непредвидени последици, които биха навредили на бъдещата устойчивост и екологичното здраве на обществата.

Успехът на мерките за възстановяване не трябва да се измерва само според БВП и краткосрочното създаване на богатство. Систематичното разглеждане и анализ на въздействието върху хората, екологичните и по-широките цели на политиката ще гарантират, че пакетите от мерки за възстановяване са справедливи и устойчиви и подпомагат прехода на цялото общество към положително и устойчиво бъдеще.

Подчертаването на ползите за благополучието и просперитета в по-устойчивите общества може да засили обществената подкрепа за мерки, насочени към подобряване състоянието на околната среда. Налице са научни и практически доказателства, че природата може да допринесе за справяне със здравните и социалните предизвикателства, пред които са изправени гражданите на ЕС – от достъпа до обектите по Натура 2000 и други защитени територии до инвестициите в по-широка зелена инфраструктура.¹⁶

Ясната и достъпна комуникация за целите и мерките за възстановяване също може да даде възможност на хората да се включат в процеса и да посочат местата, които се нуждаят от повече подкрепа.

15. Европейски съюз (2011 г.) Политика на ЕС в областта на околната среда в подкрепа на работните места и икономическия растеж. https://ec.europa.eu/environment/enveco/industry_employment/pdf/facts_and_figures.pdf

16. Европейска комисия: <https://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/intro/docs/Health%20and%20Social%20Benefits%20of%20Nature%20-%20Final%20Report%20Executive%20Summary%20sent.pdf>

6. Да се гарантира, че подкрепата от ЕС за трети страни в техните усилия за справяне с Covid-19 се придържа към същите принципи

Пандемията от Covid-19 ще има дълбоки социални и икономически въздействия върху развиващите се страни¹⁷ и тези в съседството с ЕС и благосъстоянието на населението им, като равнищата на бедност и неравенство ще се увеличат още повече. В краткосрочен план ЕС трябва да засили подкрепата си и да предостави допълнителни ресурси на партньорските държави, за да се преборят с кризата в здравеопазването и да помогнат на най-нуждаещите се. Това следва да бъде в допълнение към съществуващите ангажименти и да не води до отклоняване на оскъдната помощ в чужбина за развитие от други належащи и неотложни проблеми. Укрепването на устойчивостта на обществата, икономиките и околната среда за справедливо и всеобхватно възстановяване следва да бъде основен фокус на дългосрочната подкрепа на ЕС. Пакетите от мерки от страна на ЕС под формата на безвъзмездни средства, гаранции, бюджетна подкрепа или други глобални инициативи следва да бъдат приведени в съответствие с амбициите за борба с измененията в климата и загубата на биоразнообразие и предоставянето на по-широката защита на околната среда и да бъдат подложени на проверка за нежелани отрицателни въздействия върху околната среда.

Амбицията на ЕС да прилага Европейската зелена сделка чрез международни партньорства следва да бъде допълнително засилена.

Това ще помогне да се гарантира, че заплахите от изменението на климата и влошаването на околната среда, които биха могли да бъдат дестабилизиращи за уязвимите общности и развиващите се икономики, са ефективно адресирани и ще помогнат за увеличаване на устойчивостта на страните партньори на ЕС. Ние приветстваме намерението на Европейската комисия да координира средносрочните и дългосрочните планове за икономическо възстановяване в партньорските държави с държавите членки, Международния валутен фонд (МВФ), Световната банка и Европейските институции за финансово развитие, но препоръчваме всички многостранни механизми за координация да се съсредоточат върху предоставянето на облекчение на дълга, с приоритет на финансиране, базирано на безвъзмездни средства вместо заеми, за най-слабо развитите и силно задлъжнели страни. Бъдещата финансова подкрепа на ЕС за страните партньори не трябва да бъде насочена към интервенции, които предполагат по-нататъшни съкращения или приватизация на публичните услуги.

17. Африка, Азия, Латинска Америка, Тихоокеански регион, Кариби

2. ПРОМЯНА В ПРАВИЛАТА НА ИГРАТА: ПРЕОСМИСЛЕНО РЕГУЛИРАНЕ ЗА ЗАСИЛВАНЕ НА УСТОЙЧИВОСТТА

За да имат дълготраен ефект върху прехода на Европа към истински устойчива икономика и да установят надеждна дългосрочна посока, плановете за икономическо възстановяване трябва да бъдат придружени от набор от политики за премахване на пречките, за максимално увеличаване на дългосрочното въздействие и за стимулиране на производството и инвестициите от страна на частния сектор в допълнение към публичните ангажименти.

Настоящият раздел включва препоръки за такива политики – от укрепване и продължаване на прилагането на Европейската зелена сделка до постепенно премахване на вредните субсидии, реформиране на фискалните правила на ЕС и ускоряване на политиките за устойчиво финансиране. Освен това ще бъде важно да се гарантира, че всички политики на ЕС са в съответствие с екологичните и климатичните цели на Европейската зелена сделка, както и че всички секторни политики взаимно подсилват, а не подкопават, тези цели.

1. Засилване и продължаване на изпълнението на Европейската зелена сделка

Колкото повече се отлага намаляването на емисиите на парникови газове и възстановяването на биоразнообразието, толкова по-големи ще бъдат материалните и нематериалните разходи за човечеството. Следователно, като неразделна част от своето възстановяване ЕС трябва да продължи своевременното въвеждане и изпълнение на предложенията, официално представени като част от Европейската зелена сделка на 11 декември 2019 г. **Като част от зададения план трябва да се изготвят съответните стратегии и законодателни предложения след консултации с обществеността.**

ЕС следва изцяло да приложи Европейската зелена сделка чрез:

- **Приемане на Закон за климата с цел намаляване на емисиите на парникови газове с поне 65% до 2030 г. в съответствие с препоръките на научната общност:** предложението на Европейската комисия за нетни нулеви емисии до 2050 г. е твърде отложена във времето стъпка в прилагането на Парижкото споразумение за климата и е несъизмерима с мащабите на кризата в климата, с която се сблъскваме, като игнорира съществени за ефективността на климатичните закони фактори. В законодателния процес институциите на ЕС трябва да увеличат целта до 2030 г. до намаляване на емисиите с 65%, да приведат всички политики на ЕС в съответствие с предложените от нас климатични цели и да създадат независим научен орган, който да подпомага действията в областта на климата.
- **Декарбонизация на енергоемките отрасли на промишлеността в ЕС чрез индустриалната стратегия:** за да се постигне целта за климатичен неутралитет, като същевременно се поддържа конкурентоспособността, са необходими по-конкретни мерки по отношение на най-големите емисии в Европа и тяхното съкращаване. ЕС трябва да определи ясни междинни и дългосрочни цели, както и пътища за постигането им от индустрията, да изгради „Независима обсерватория“,

която включва представители на гражданското общество, за да се следи напредъкът на енергоемките отрасли към декарбонизация и да се определят устойчиви критерии и целеви употреби на водород.

- **Приемане на стратегия на ЕС за биологичното разнообразие, която включва правно обвързващи цели:** за да се справи с ускоряващото се унищожаване на природата, стратегията на ЕС за биологичното разнообразие трябва да предложи набор от амбициозни правно обвързващи цели, които са интелигентни и приложими. Той трябва да покаже как ЕС ще постигне напредък в прилагането и налагането на ключовото законодателство в областта на околната среда и ще трябва да предложи нов закон, който да поставя обвързваща цел, за да се гарантира, че най-малко 15% от сушата и морето на ЕС ще бъдат възстановени в полза на биологичното разнообразие и климат. Възстановяването на естествени гори, торфени зони, заливни зони, влажни зони, реки, богати на биоразнообразие тревни масиви, крайбрежни зони и морски райони ще подпомогне естественото задържане на въглерод, за да не се допусне повишение на средната глобална температура с 1,5 °C и да се засили устойчивостта към промените в климата. Стратегията също трябва да предостави ясни указания по отношение на финансовите вноски от бюджета на ЕС за постигане на поставените цели.
- **Приемане на стратегия „от фермата до масата“, която твърдо установява различна посока за храните и селското стопанство в Европа:** ако стратегията „от фермата до масата“ трябва да бъде приведена в съответствие с Европейската зелена сделка и наистина има за цел да защити населението (в селските райони) и планетата, тя трябва да бъде силна, амбициозна и да обяви правни инициативи за постигане на цели за намалена употреба и риск от агрохимикали и увеличаване на биологичното земеделие, биологичното разнообразие на земеделските земи и премахването на въглеродния диоксид. Стратегията трябва да включва драстична преориентация на Общата селскостопанска политика (ОСП): намаляване на неустойчивото земеделие и въвеждане на устойчив агроекологичен хранителен и селскостопански модел, който може да даде възможност за хранителен суверенитет, да създаде повече работни места и да подкрепи местните производители, чиято дейност оказва благотворно влияние върху климата и природата.
- **Предлагане и приемане на ново законодателство, за да се гарантира, че продуктите на пазара на ЕС не са свързани с обезлесяване, влошаващо се състояние на горите или унищожаване и деградация на екосистемите.** Това ще спомогне за запазването на естествената ресурсна база, която е основата на нашата икономика. В допълнение новото законодателство ще помогне за преодоляване на проблемите, свързани с измененията в климата и с други причинители на загубата на биологично разнообразие, за да се осигури препитание за хората, които зависят от непокътнатите гори, торфени площи или тревни площи за своето оцеляване.
- **Отчитане на устойчива синя икономика при прилагането на Европейската зелена сделка:** световният океан абсорбира почти една трета от емисиите от CO₂. За да се гарантира, че морският поминък и морският сектор поддържат устойчива синя икономика, трябва незабавно да се разработят и приложат амбициозни планове за по-щадящо използване на световния океан. Морските дейности и инвестиции трябва да бъдат насочени към подобряване на биоразнообразието и екосистемните услуги, като възстановяване на специфични морски и крайбрежни местообитания в подкрепа на устойчиви рибни запаси и устойчиви екосистеми, както и намаляване на зависимостта на ЕС от неустойчивия риболов от трети страни или от водите в границите на ЕС. В тази светлина най-малко 25% от средствата на Европейския фонд за морско стопанство и рибарство трябва да бъдат заделени за опазване и възстановяване на морската среда. Също така

трябва да се обърне по-голямо внимание на отрицателното човешко въздействие върху морските екосистеми и да се премахнат замърсителите в тях. За целта следва незабавно да се приложат действащите регулации и ангажименти.

- **Укрепване на плана за действие на ЕС за кръгова икономика чрез определяне на заглавна цел за намаляване на материалния отпечатък на ЕС:** ако всички жители на Земята задоволяваха нуждите си както гражданите на ЕС, на човечеството щяха да са му необходими 2,6 планети. За да постигне истинска кръгова икономика, ЕС ще трябва да намали общия си отпечатък върху околната среда и природните ресурси в процеса на собственото си производство и потребление. ЕС трябва да намали наполовина материалния си отпечатък до 2030 г. Всички политики и закони трябва да се ръководят от тази цел, за да се гарантира, че Европа не използва по-голям дял от глобалните ресурси, отколкото ѝ се полага. Освен това Комисията трябва да продължи да настоява в международен план за глобален договор за употребата на пластмаси и пластмасови продукти като част от новообявения план за действие.
- **Укрепване на финансовия дял на Европейската зелена сделка чрез мобилизиране на допълнителни публични и частни фондове („нови пари“), а не чрез преразпределяне на вече съществуващи и ограничени европейски фондове.** В сегашната си форма Европейската зелена сделка и Планът за инвестиции за устойчива Европа са крайно недостатъчни като финансови инструменти за постигане на поставените цели. ЕС трябва да предложи набирането на допълнителни публични средства и да привлече частни фондове: например чрез многогодишния бюджет на ЕС и фонда **InvestEU**, за да се увеличат инвестициите в климата и околната среда. Това е особено важно в сегашния контекст, в който е възможно редица национални правителства да излязат от кризата с Covid-19 с неустойчив държавен дълг и огромен бюджетен дефицит и да не разполагат с необходимите средства за постигане на поставените в Европейската зелена сделка цели.
- **Интегриране на Европейската зелена сделка в процеса на програмиране на външния бюджет на ЕС и Инструмента за съседство, развитие и сътрудничество (ИСРС):** измененията в климата и унищожаването на природата вече поставят сериозна тежест върху най-бедните страни. Става все по-очевидна връзката между екологичната катастрофа и някои от най-сериозните проблеми, пред които сме изправени, включително и настоящата пандемия. Целите за климата и околната среда в ИСРС следва да бъдат увеличени в съответствие с предложението на Европейския парламент (цел от 45%) и напълно интегрирани с целите в социалната сфера, равенството между половете и международната помощ за страните партньори в областта на човешкото развитие. Инструкциите за изготвяне на ИСРС трябва да включват изискването 100% от програмите да са устойчиви и гъвкави по отношение на климат и околна среда, а бъдещите географски програми да дават приоритет на подкрепата за подобряване и прилагане на национално определени вноски за постигане на по-добри климатични и екологични резултати.

2. Прекратяване на субсидиите за изкопаеми горива

Авторитетните анализи от МВФ, ОИСР, Международната агенция по енергетика (МАЕ), Световната банка и други институции препоръчват постепенното спиране на субсидиите за изкопаеми горива. Препоръката е още по-актуална в настоящия момент предвид безпрецедентно ниските цени на петрола. Изпълнителният директор на МАЕ Фатих Биrol наскоро заяви: *„Неотдавнашният рязък спад на цените на петрола също е чудесна възможност за държавите да намалят или спрат субсидиите за потреблението на изкопаеми горива. Към днешна дата световните субсидии в тази*

сфера възлизат на около 400 млрд. щатски долара, като над 40% от сумата се изразходва за намаляване цената на петролните продукти. (...) Голяма част от субсидиите се използват неефективно и облагодетелстват непропорционално по-заможните слоеве от населението, които използват много повече от субсидираното гориво.⁴⁸

ОИСР оценява общите субсидии на ЕС за изкопаеми горива на 39 млрд. евро за 2013 г., най-вече свързани с потреблението на нефт (25 млрд. евро)¹⁹. Субсидиите за изкопаеми горива в държавите членки на ЕС са идентифицирани точно в списъка на ОИСР и МАЕ²⁰ и в допълнително проучване, възложено от Европейската комисия²¹.

Период на много ниски цени на петрола също е подходящо време за обмисляне на увеличаване на налози като акцизи или въглероден данък. Подобна стъпка би представлявала малка тежест за потребителите, но необходим приход в държавната хазна.

3. Постепенно спиране на други вредни за околната среда субсидии и мащабиране на фискалната реформа в областта на околната среда

Трябва изцяло да бъдат спрени субсидиите за вредни за околната среда дейности, включително добива на изкопаеми горива. Това е особено важно за селското стопанство, водния сектор и рибарството, където до голяма степен са концентрирани тези субсидии²². Въпреки поетите ангажименти в тази насока Европейският съвет все още не е спрял субсидиите във вредни за околната среда дейности²³.

Например, в случая със субсидиите за риболов ЕС трябва да гарантира, че не се използват средства по новия бюджет на ЕС за изграждането на риболовни кораби или замяната и модернизацията на двигатели. Подобно финансиране би довело до наличието на свръхкапацитет и свръхулов и би било в противоречие с позицията на ЕС относно намирането на глобално споразумение в рамките на Световната търговска организация за забрана на вредните субсидии за риболов. Вместо това субсидиите трябва да бъдат пренасочени към извеждане от експлоатация на свръхкапацитета и в подкрепа на рибарските и крайбрежните общности за извършване на този необходим преход чрез финансиране на алтернативни стратегии за поминък.

В допълнение е необходима **фискална реформа в областта на околната среда**, като данъчната тежест се прехвърли от „положителните“ области (труд, доходи) към „отрицателните“ (замърсяване, изчерпване на природните ресурси, енергийни и материални отпадъци)²⁴, както и към неустойчивите нива на потребление. Логиката на фискалната реформа в областта на околната среда има широка подкрепа, но напредъкът в тази област е болезнено бавен. През 2018 г. постъпленията в ЕС от данъци, свързани с дейности върху околната среда, представляват едва 6% от общите приходи в бюджета на ЕС от данъци и социални вноски – цифра, която постоянно намалява спрямо нивото от 6,8% през 2002 г.²⁵ В много държави членки приходите от данъци върху околната среда намаляват само заради липсата на индексация на данъчните ставки.

18. <https://www.iea.org/commentaries/put-clean-energy-at-the-heart-of-stimulus-plans-to-counter-the-coronavirus-crisis>.

19. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2017/595372/IPOL_IDA\(2017\)595372_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2017/595372/IPOL_IDA(2017)595372_EN.pdf).

20. <https://www.oecd.org/fossil-fuels/data/>.

21. <https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/10102/2019/EN/SWD-2019-1-F1-EN-MAIN-PART-4.PDF>.

22. <https://www.oecd.org/fr/tad/environmentallyharmfulsubsidieschallengesforreform.htm>.

23. WWF (2015 г.), *From crisis to opportunities: five steps to European Sustainable Economies*.

24. Вижте WWF (2015 г.), *От криза към възможности: пет стъпки за устойчиви европейски икономики*.

25. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Environmental_tax_statistics.

Съответно, трябва да се прекратят вредните за околната среда субсидии, заложи в бюджета на ЕС, и да се гарантира, че всички предвидени разходи са в съответствие с Парижкото споразумение за климата, Конвенцията за биологичното разнообразие и целите за устойчиво развитие²⁶. В допълнение, WWF препоръчва да се удвоят целевите разходи за климат в бюджета на ЕС от 25% на 50% и да се разшири обхватът им до всички области на околната среда – в съответствие с устойчивата таксономия на ЕС или възлизащите на 50% целеви разходи за климат и околна среда, заложи от Европейската инвестиционна банка (ЕИБ).

4. Реформиране на фискалните правила на ЕС за улесняване на публичните инвестиции в декарбонизацията на икономиката

С безпрецедентен ход Европейската комисия прекрати прилагането на фискалните правила на ЕС през март 2020 г., като задейства Общата предпазна клауза на Пакта за стабилност и растеж²⁷. Тази навременна мярка помогна за справяне с настоящата криза, но не е ясно колко дълго ще продължи прилагането ѝ. Успоредно с това държавните дългове нарастват главоломно.

Тази ситуация изисква Пактът за стабилност и растеж да бъде изменен след краткосрочните фискални мерки, свързани с кризата с Covid-19. Основната препоръка на Европейския комитет на регионите относно прегледа на Рамката за икономическо управление, започнат през февруари от Комисията, е да се осигури по-голяма гъвкавост при прилагането на Пакта за стабилност и растеж, за да не се налагат санкции върху публичните инвестиции²⁸.

По-конкретно, бюджетната процедура за прекомерен дефицит се нуждае от **задълбочена и насочена към климата реформа на фискалните правила**, за да се позволи по-перспективен баланс между политическите и финансовите рискове от неспазване на фискалните правила, въведени за справяне с кризата в еврозоната отпреди близо десетилетие, и екзистенциалните рискове за бъдещите поколения от неспазване на целите за климата и околната среда. По-специално, **клаузата за гъвкавост следва да бъде изменена, за да се изключат публичните инвестиции в декарбонизацията на икономиката от изчисляването на националния дефицит** или поне да имат благоприятен статут²⁹.

5. Ускоряване на политиките на ЕС за устойчиво финансиране с цел пренасочване на финансовите потоци

Предстоящият преглед на Плана за действие на ЕС за устойчиво финансиране е основна възможност за смяна на предавките и ускоряване на процеса на пренасочване на финансовите потоци към по-гъвкава и устойчива икономика. Приоритетите включват:

- Изменение на директивата за нефинансово отчитане, за да се гарантира задължителното стандартизирано и количествено определено перспективно

26. Вижте WWF (2018 г.), [Многогодишната финансова рамка на ЕС \(МФР\) - Позиция на WWF относно следващия бюджет на ЕС и неговото прилагане](#).

27. <https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/commission-proposes-unprecedented-suspension-of-eus-fiscal-rules/>.

28. <https://cor.europa.eu/en/news/Pages/stability-growth-pact-cities-and-regions-recommend-investment-friendly-revision-.aspx>.

29. За повече информация вижте съвместния доклад за НПО [Промяна на играта: Финансиране на Европейската Зелена сделка, септември 2019 г.](#)

отчитане на корпоративната устойчивост, интегрирано в основните доклади за управление;

- Внасяне на законодателни предложения относно правата на човека, надлежните проверки на корпоративните екологични практики и определянето на целите за устойчивост;
- Разширяване на устойчивата таксономия на ЕС до включване на неустойчива таксономия и разясняване на начините за мащабиране на преходните дейности за ускоряване приемането на устойчиви бизнес модели и практики;
- Гаранция от страна на финансовите институции за съобразяване с предпочитанията на инвеститорите по отношение на дългосрочната устойчивост;
- Включване на системни стрес тестове и инструменти за оценка и смекчаване на финансовите рискове, свързани с климата, като се представят доказателства за оценка на съответното модулиране на капиталовите изисквания.

6. Гарантиране на устойчиво производство в рамките на ЕС и прозрачни и устойчиви вериги за доставки за ЕС

Кризата, предизвикана от Covid-19, показва, че икономиката на ЕС е особено уязвима поради голямата си зависимост от специфичния стратегически внос. Планът за действие на ЕС за кръгова икономика и индустриалната стратегия трябва да станат ключови двигатели за гарантиране на устойчиви вериги за доставки във и за ЕС. От една страна, Европа играе основна роля в налагането на глобалните стандарти и може да гарантира достъп до своя вътрешен пазар на външни компании, които спазват изискванията на Съюза. От друга страна, Европа може да укрепи световната си позиция, като даде възможност на своите компании да се възползват от предимството на първа движеща сила на новите пазари.

Бъдещата стратегия на ЕС „от фермата до масата“ по отношение на храните, селското стопанство, аквакултурите и рибарството, както и настоящото разглеждане на законодателството на ЕС относно устойчивите продукти на европейския пазар, които не са свързани с обезлесяването или преобразуването на екосистемите, следва да предоставят допълнителни възможности за решаването на този актуален проблем и да гарантират устойчивото производство в рамките на ЕС и извън него.

Необходима е промяна в подхода на ЕС по отношение на **търговските споразумения**, които трябва да бъдат напълно съобразени с международните договори, изискванията и целите за устойчивост. Така ще се гарантира, че търговските взаимоотношения с Европа са благоприятни за страните партньори извън Съюза, не оказват негативно влияние върху природата и не нарушават правата на човека (включително на работниците и служителите и представителите на местното и коренното население). Главите за търговия и устойчивост трябва да станат задължителни и да бъдат придружени от строги мерки за прилагане. Редовните прегледи на съществуващите търговски споразумения и тяхното въздействие върху природата и хората също трябва да се превърнат в норма.

7. Да се постави благосъстоянието на хората в основата на мерките срещу кризата

Настоящата извънредна ситуация, предизвикана от пандемията от Covid-19, изисква незабавна реакция. Същевременно за по-дългосрочното възстановяване след кризата е жизненоважно благосъстоянието на хората да бъде поставено на централно място и да се гарантират основните човешки права както в Европа, така и в световен мащаб. В

този процес трябва да се обърне специално внимание на най-уязвимите представители на нашето общество, които често са несъразмерно засегнати от екологичните, социалните и икономическите промени.

След избухването на Covid-19 страните започнаха да приемат извънредни мерки за преодоляване на здравната криза. В рамките на Европа спешните мерки трябва да са в пълно съответствие с принципите на правовата държава, демокрацията и човешките права, заложи в Хартата на основните права на ЕС. Европейската комисия, в ролята си на гарант за спазването на договорите, трябва да продължи да упражнява пълните си права, като следва текущите наказателни процедури и инициира нови процедури срещу всички държави членки, които нарушават действащите закони на ЕС. Извън своите граници ЕС трябва да прилага своята международна дипломатия, за да осигури пълно съответствие между спешните мерки и Хартата на ООН за правата на човека.

Докато вървим към справедливо и устойчиво възстановяване след кризата с Covid-19, благоденствието на хората трябва да бъде в основата на глобалните, европейските и националните политики. Трябва да се приложат и поуките от финансовата криза през 2008 г., след която още повече се задълбочават неравенството и бедността. Европейските и световните лидери трябва да гарантират, че всички предприети действия са съобразени с целите на ООН за устойчиво развитие.

Като част от своя план за възстановяване ЕС трябва да приеме набор от действия, които ефективно прилагат целите за устойчиво развитие и гарантират подобро разработване на политика и управление на ЕС за насърчване на устойчивия преход, както и осигуряване на мониторинг и отчетност при прилагането на целите за устойчиво развитие на европейско и национално ниво.

ЕС трябва да следва водещите позиции на други икономики като Исландия и Нова Зеландия, които започват да се отдалечават от фокусираната върху растежа макроикономика, базирана на брутния вътрешен продукт (БВП). БВП е ограничен показател, който не отчита благосъстоянието на човека или здравето на планетата. Вместо това ЕС трябва да приеме концепцията за „икономика на благоденствието“, за да се измери по-пълно въздействието на икономическата активност върху обществото и околната среда. Тази концепция е дефинирана като „съчетаване на идеята за просперитет с възможността за социален прогрес в рамките на планетарните граници“, в чиято основа са заложи целите за устойчиво развитие. През октомври 2019 г. концепцията е одобрена от Европейския икономически и социален комитет (ЕИСК) и от Съвета на ЕС в заключенията относно Икономиката на благоденствието. ЕС трябва да започне с пренасочване на Европейския семестър към по-широко интегриране на целите за устойчиво развитие в този набор от показатели за екологична и социална устойчивост.

3. ПО ОТНОШЕНИЕ НА РЕСУРСИТЕ: ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ, КОИТО МОЖЕ ДА СЕ ИЗПОЛЗВАТ ЗА ПЛАНОВЕТЕ ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА НИВО ЕС

Тази част е съсредоточена върху ресурсната страна: новите финансови инструменти, които се обсъждат на равнище ЕС за справяне с икономическата криза с Covid 19. Тя предоставя препоръките на Световния фонд за дивата природа на високо ниво относно създаването на такива инструменти.

Ангажиментът на Европейската централна банка за фискалната политика, обявен през март 2020 г.³⁰, не се решава от Комисията, Съвета или Парламента и не подлежи на коментар в настоящия документ.

1. Нови финансови инструменти на ЕС

Въпреки че са предложени други варианти, най-обсъжданите до момента финансови инструменти на ЕС са следните четири:

а. Предложението на Комисията (100 млрд. евро)

Комисията предлага нов фонд за временна подкрепа за намаляване на рисковете от безработица при извънредни ситуации (SURE). Държавите членки ще предоставят гаранции от 25 млрд. евро, за да се наберат до 100 млрд. евро.

Целта е фондът да подкрепи усилията, положени от националните органи за подпомагане на работниците и служителите, засегнати от Covid-19, като например презастраховане при безработица. Някои държави в ЕС, включително Германия, Италия и Испания, разполагат с такъв тип схеми за подпомагане на работници и служители, засегнати от внезапни сътресения на пазара на труда.

Правна основа ще бъде чл. 122, който позволява подкрепа от ЕС във времена на изключителна криза.

Той може да стане достъпен в рамките на 12 месеца.

б. Предложението на Европейската инвестиционна банка (200 млрд. евро)

Европейската инвестиционна банка предлага общоевропейски гаранционен фонд в размер на 25 млрд. евро в подкрепа на инициативата за отпускане на 200 млрд. евро за икономиката на ЕС (наред с незабавния пакет от мерки в размер до 40 млрд. евро, обявен през март 2020 г.).

Гаранционният фонд ще служи като защита за европейските фирми, които са изправени пред недостиг на ликвидност. Той ще бъде създаден с участието на държавите членки и ще бъде отворен за участие от други институции на ЕС. Според

30. https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2020/html/ecb.pr200318_1~3949d6f266.en.html.

обяснителната бележка на ЕИБ, разглеждана и от EURACTIV, Гаранционният фонд би подкрепил предимно устойчиви фирми от частния сектор, които изпитват трудности вследствие на пандемията³¹.

Благодарение на вече съществуващите гаранционни програми на групата на ЕИБ и близостта на ЕИБ до пазара средствата могат да бъдат отпуснати в кратки срокове. Схемата ще се прилага от ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ).

в. Европейският механизъм за стабилност (до 410 млрд. евро)

Еврозоната се счита за най-вероятния източник на средства в подкрепа на държавите членки. Тази програма трябва да се съсредоточи върху мобилизирането на икономически ресурси за противодействие на кризата.

Финансовите министри на ЕС все още обсъждат как да се приспособят кредитните линии към кризата³². Всяка страна, която се възползва от Европейския механизъм за стабилност (ЕМС), се задължава да предприеме макроикономически реформи. Но кризата с Covid-19 е от различен характер: пандемията не е свързана с макроикономическите политики на правителствата от ЕС и следователно макроикономическите условия на ЕМС са предмет на засилени дебати.

Кредитната линия с подобрени условия на ЕМС (ЕССЛ) може да бъде незабавно активирана за страни, които потенциално биха могли да изпаднат във финансови затруднения.

г. Еврооблигации („корона облигации“)

Еврооблигациите се обсъждат от десетилетия. Пандемията от Covid-19 има уникални характеристики и оказва симетричен външен натиск върху всички държави членки. Тъй като никоя държава не носи отговорност за кризата, за която се очаква да има още по-голямо въздействие върху икономиката на ЕС и бързото увеличаване на безработицата от финансовите сътресения през 2008-09 г., е важно да се проучат еврооблигациите. Девет държави членки³³ вече публично призоваха за емитирането на корона облигации, като се съобщава, че повече правителства биха могли да приемат този вариант, но Германия и Холандия по-специално все още са против³⁴. В допълнение ръководителят на Европейската централна банка Кристин Лагард призова еврогрупата сериозно да обмисли еднократната емисия на корона облигации като част от съвместно обслужван дълг³⁵.

В публично писмо повече от 400 икономисти от целия ЕС призоваха за постигане на споразумение за общи еврооблигации: *„Кризата, предизвикана от Covid-19, или ще обедини, или ще разруши Еврозоната (...). Това е европейска криза, която изисква европейско решение. Вместо всяка държава членка да емитира собствен дълг за собствените си фискални нужди, (...) ние се нуждаем от общ финансов инструмент, за да смекчим финансовите разходи за справянето с настоящата криза.“*³⁶ „Съвместен германско-италиански призив“ към държавите

31. <https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/netherlands-austria-push-for-tougher-conditions-for-corona-loans/>.

32. <https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/netherlands-austria-push-for-tougher-conditions-for-corona-loans/>.

33. Белгия, Франция, Италия, Люксембург, Испания, Португалия, Гърция, Словения и Ирландия. <https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/nine-member-states-ask-for-eurobonds-to-face-coronavirus-crisis/>.

34. <https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/germans-and-dutch-set-to-block-eu-corona-bonds-at-video-summit/>.

35. <https://www.euractiv.com/section/economy-jobs/news/germans-and-dutch-set-to-block-eu-corona-bonds-at-video-summit/>.

36. <http://www.newpoliticaleconomyeurope.eu/t4media/OpenLetter.pdf>.

членки и институциите на ЕС, подписан от множество икономисти, политици и други обществени личности, съдържа подобна препоръка³⁷.

За да се справи със загрижеността на Германия и Холандия, Франция направи по-конкретно предложение за общ фонд на ЕС за подпомагане на държавите членки по време на кризата, който обаче да е ограничен във времето (5-10 години) и да се фокусира върху икономическото възстановяване.³⁸

Създаването на финансов инструмент като корона облигациите изисква повече време.

2. Препоръките на Световния фонд за дивата природа за нови финансови инструменти на ЕС

Както принципите, така и спецификата на горепосочените инструменти все още са предмет на дискусии от институциите на ЕС, което затруднява предоставянето на конкретни препоръки.

Все пак WWF отправя три препоръки на високо ниво:

- **По време на криза е необходима повече солидарност** на равнище ЕС и сред държавите членки: това е единственият начин за задоволително разрешаване на здравната, икономическата и социалната криза, предизвикана от Covid-19 в цяла Европа, без да се разширява пропастта между държавите членки и да се задълбочават социалните неравенства. По същия начин, повече солидарност в ЕС е единственият начин за решаване на проблемите от измененията в климата и унищожаването на биологичното разнообразие. Повече от всякога е необходимо разработването на иновативни и нестандартни финансови механизми.
- **Необходим е нов инструментариум.** Нито един от посочените инструменти не може самостоятелно да се справи с мащабите на кризата с Covid-19. В допълнение, някои от мерките могат да бъдат приложени незабавно, докато за други ще трябва да се чака по-дълго, но могат да бъдат от полза в средносрочен план. Следователно трябва сериозно да бъдат обсъдени всички варианти, включително корона облигациите.
- **Разходването на средствата, предоставени чрез тези финансови инструменти, трябва да става чрез справедливи и устойчиви планове за възстановяване.** Новите инструменти трябва да бъдат формулирани и структурирани по начин, който да съответства на цялостната политика на ЕС, както и на основните предизвикателства пред нашите общества: това означава, по-специално, съгласуваност с водещата Европейска зелена сделка и борбата срещу измененията в климата и срива на екосистемите, за да се избегне следващата голяма криза. В първата част на брифинга разработихме шест препоръки, които да бъдат интегрирани в създаването на финансови инструменти, когато се обсъждат целите за възстановяване.

По-конкретно, трябва да отпаднат принципните макроикономически изисквания в рамките на ЕМС при разрешаването на кризата с Covid-19, която е от различно естество. Европейската комисия временно спря прилагането на фискалните правила на ЕС, като задейства Общата предпазна клауза на Пакта за стабилност и растеж. Настоящата ситуация изисква същия последователен подход по отношение на ЕМС.

WWF работи отделно по конкретни препоръки към Европейската централна банка.

37. <https://weareinthistogether.eu/petition/european-solidarity-now-in-the-interest-of-all-member-states/>.

38. <https://www.ft.com/content/3f6c31fb-c59c-4aa0-88fd-275a880dad1a>.

Working to sustain the natural world for the benefit of people and wildlife.

together possible™ panda.org

За допълнителна информация

Себастиен Годино

Икономист

sgodinot@wwf.eu

Тихо Вандермесен

Ръководител на отдела за публични въпроси

tvandermaesen@wwf.eu

WWF European Policy Office,
123 rue du Commerce, 1000 Brussels, Belgium

Логото на WWF® и символът на пандата ©1986 са собственост на ВВФ-Световен фонд за дивата природа. Всички права запазени.